

Potterie Gouds Groen

Bijzondere expositie van De Star-Goedewaagen in Nieuw Buinen

Afgelopen week is bij Keramisch Museum Goedewaagen in Nieuw Buinen de bijzondere expositie 'Gouds Groen, potterie van De Star-Goedewaagen' van start gegaan.

► **Van de redactie**
▷ Gouda/Nieuw Buinen

Op 14 mei 1612 werd binnen de Goudse stadswallen aan de Raam een pottenbakkerij gesticht die tot 1909 op één plaats werd voortgezet. Stichter was Jacob Pietersz., een buiten Gouda geschoolde terracotta-pottenbakker. Voorbij aan de middeleeuwse traditie van Hollands gebruiksaardewerk ging Mels Maertensz. Brouckert, de derde eigenaar van het pand. Hij verwierf het al-

leenrecht om pijpenpotten voor de ovenstook te maken. Later kreeg hij ook het monopolie op het maken van suikerpotten en trechters voor de suikerraffinaderijen.

Typisch Goudse expositie met bijzondere potterie in Nieuw Buinen

De familie Goedewaagen kocht deze potterij en aardewerkfabriek in 1853 waardoor de Goedewaagen-pijpenmakerij uit 1779, die volgens Gouds recht niet zelf mocht stoken, van toen af in eigen beheer zoveel mogelijk pijpenovens kon gaan stoken. De pottenbakkerij en grofaardewerkfabriek die naar een 18e eeuwse gevelreliëf

De Star werd genoemd, werd zo de oudste loot in het Goedewaagen-concern. Tot 1950 zette Goedewaagen dit ambachtelijk bedrijf onder de naam Star voort. Het Keramisch Museum documenteert hoe vanaf de jaren 30 handgedraaide modellen omgezet werden in die van gietmodellen. En hoewel het bedrijf vanaf 1612 meer dan 25 verschillende eigenaren heeft gehad, is het daarmee de oudste, nog bestaande producent van gebruiksaardewerk in Nederland. De determinatie van Gouds Groen is niet gemakkelijk. Tot in de jaren 30 van de vorige eeuw werd in Gouda handgedraaid gebruiksaardewerk niet gemerkt. Op basis van de bewaard gebleven catalogi konden Goedewaagen-modellen geïdentificeerd worden. Te zien tot 30 september 2012.

Expo Groen Gouds een aanrader

Wat de geschiedenis van De Star zo interessant maakt, is dat het ook de enige potterij in Nederland is met een uitvoerige, gedrukte catalogus met lijntekeningen van rond 1910. Van het karakteristieke Gouds-groene glazuur - gemaakt van loodoxide en kopervijssel - is in een laboratoriumschrift van Goedewaagen in een notitie van 4 januari 1922 het glazuur-recept bewaard gebleven. Een werkgroep van het museum deed proeven met dat glazuur-recept en probeert de toenmalige productie te reconstrueren. Een belangrijke bron naast die historische akte, de overgeleverde catalogi en de bewaard gebleven glazuur-recepten is voor het museum de unieke collectie Gouds Groen-aardewerk van verzamelaarster Hanne van Dijk uit Gouda, die in enige tientallen jaren werd opgebouwd.

» Gouds Groen

In het Keramisch Museum Goedewaagen in Nieuw Buinen is tot 30 september de overzichtstentoonstelling 'Gouds Groen' te zien. Met deze expositie van handgedraaid aardewerk brengt het museum een hommage aan de oudste loot van het Goedewaagen-concern: de pottenbakkerij en grofaardewerkfabriek De Star.